

1 שְׁזוּהִי הַשִּׁירָה וְהוֹמְרָה בִּשְׂבָחוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בִּירוּךְ-הוּא, מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה לְדַבּוֹק
 2 בְּאִלּוּקוֹת, בְּפִסְקוּי דּוּמְרָה, הִיא הַהֲכָנָה הַרְאִייה לְרוֹמֵם הַנֶּפֶשׁ עַד
 3 שְׁתּוֹכֵל לִיְחָד הַיְחָדוֹ דְקָרִיאַת-שְׁמַע כּוֹ' לַהֲגִיעַ לַהֲכֵרָה וְהַרְגֵּשָׁה
 4 בִּיחָד ה' וּבִיטוּל הַעוֹלָמוֹת לְאִלּוּקוֹת בְּדִרְגָה הַעֲלִינָה שֶׁל "יְחֻדָּא עֵילָאָה".
 5 אָמְנָם, תְּכָלִית הַכּוֹנֵנָה הַמְטֵרָה
 6 הָאִלּוּקִית שְׂאוֹתָה עַל הָאָדָם לְמֵלָא
 7 בַּעֲבוּרָת ה' הִיא לְהַמְשִׁיךְ רְצוּא
 8 וְשׁוּב הַנַּ"ל 'לְהוֹרִיד' אֶת הַתְּנוּעוֹת
 9 הַנִּפְשׁוּיֹת שֶׁל 'רְצוּא' – תְּשׁוּקָה לְדַבּוֹק
 10 בְּאִלּוּקוֹת עַד כְּלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְשׁוּב' –
 11 עֲבוּרָת ה' בְּתוֹךְ מַגְבִּילוֹת הַגּוֹף וְהַעוֹלָם,
 12 בְּבַחֲיִנַת כְּלִי שֶׁמְכִיל וְקוֹלֵט אֶת
 13 הַתְּחוּשׁוֹת הַנִּפְשׁוּיֹת וְנוֹתֵן לָהֶן בִּיטוּי,
 14 וְהֵינּוּ עַל-יְדֵי לִימוּד הַתּוֹרָה
 15 בְּבַחֲיִנַת בִּיטוּל שֶׁל הַמְצִיאוֹת
 16 הָאִישִׁית אֶל הַקְדוּשׁ-בִּירוּךְ-הוּא נֹתֵן
 17 הַתּוֹרָה, וְזוֹהוּ שֶׁבִּפְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן
 18 נֹאמַר שֶׁנֶּעֱשׂוּ "בְּיַד אֵיתְמָר",
 19 מְלִשׁוֹן "אֵיתְמָר" נֹאמַר הַנּוֹזֵכֵר
 20 בְּגִמְרָא תְּמִיד, בִּיטוּי מְצוּי וּשְׂגוּר
 21 בְּגִמְרָא, שְׁפִירוּשׁוֹ שְׁמִמְלִיא
 22 אֵיתְמָר וְנִדְבָר כּוֹ', הַבִּיטוּי
 23 "אֵיתְמָר", הֵינּוּ נֹאמַר, מְכִיל לְצִיּוֹן מִי
 24 הָאוּמֵר, מִשְׁמַעוֹ שֶׁהַדְּבָרִים נֹאמְרוּ
 25 וְדוּבְרוּ מִמֶּלָא, כְּמוֹ דִּיבּוּר שֶׁנֹּאמַר
 26 מֵאלוּי הֵינּוּ לִימוּד תּוֹרָה בְּאִפּוֹן כּוֹה
 27 שְׁהִדְיָבוּר שֶׁל הָאָדָם הַלּוֹמֵד
 28 הוּא בְּתְכָלִית הַבִּיטוּל מְכִיל כֹּל
 29 תְּחוּשָׁה שֶׁל מְצִיאוֹת עֲצֻמִּית עַד
 30 שְׂאִינוּ בָּא מְצַד עֲצֻמוֹ כְּלָל
 31 וְאִין בּוֹ כֹּל בִּיטוּי לְמְצִיאוֹת הָאִישִׁית
 32 שְׁלוֹ, אֲלֵא נִדְבָר בּוֹ דְבַר הֵינּוּ
 33 זֶה הַלְכָה⁵ דְּבִרֵי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא לּוֹמֵד
 34 מִמֶּלָא וּמֵאֱלֹוֹי כֵּאלוֹ הַדְּבָרִים
 35 נֹאמְרִים מִעֲצֻמָּם. וְזוֹהוּ עֲנִין וְדִבְרָת
 36 בְּסֵם⁶ לִימוּד הַתּוֹרָה שְׁלֵאֲחֲרֵי
 37 וְאֵהֲבֵת גו' שֶׁנֹּאמַר בְּקִרְיַת שְׁמַע
 38 אַחֲרֵי הַפִּסּוֹק "וְאֵהֲבַת אֶת ה' אֱלֹוִקֶיךָ...", כִּי אֶת רַגְשׁ הַנֶּפֶשׁ לֵאבַחַת ה'
 39 הַמִּתְעוֹרֵר בְּאִמְרֵי "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל... וְאֵהֲבַת" צִירֵךְ 'לְהוֹרִיד' וְלַהֲבִיא לִידֵי בִיטוּי
 40 בְּלִימוּד הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ בִּיטוּל מוֹחֵלֵט לְאִלּוּקוֹת. וְעַל זֶה נֹאמַר "בְּיַד
 41 אֵיתְמָר בֵּן אֶהֱרֵן הַכֹּהֵן", כִּי פְּדוּעַ בְּקַבְלָה וְחִסְדוֹת שְׁעֲנִינּוּ שֶׁל
 42 אֶהֱרֵן הַכֹּהֵן הוּא בְּחִינַת אֵהֲבָה רַבָּה אֵהֲבַת ה' בְּדִרְגָה גְבוּהָה,
 43 וְהוּא אֶהֱרֵן הַכֹּהֵן הַמְּמַשִּׁיךְ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד הַכֹּחַ הַזֶּה לְהִיּוֹת כָּל

1 נֹאמַר בְּפִסּוֹק הַפּוֹתָח אֶת פִּרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, פִּרְשַׁת פְּקוּדֵי:

2 אֲלֵה פְקוּדֵי סְכּוּם הַחֻמְרִים שֶׁנִּמְנָו בְּמֵלֶכֶת הַמְּשַׁכְּן הַנִּקְרָא מְשַׁכְּן
 3 הַעֲדַת אֲשֶׁר פָּקַד שֶׁנִּמְנָו עַל-פִּי מֹשֶׁה עַבְדַּת הַלְוִיִּם בְּיַד
 4 אֵיתְמָר בֵּן אֶהֱרֵן הַכֹּהֵן¹. וּמִבְּאֵר עַל כֹּךְ בְּלִקוּטֵי תּוֹרָה²
 5 לְאִדְמוּרֵי הַזִּקְנָן, שְׁ"מְשַׁכְּן
 6 הַעֲדוּת" הוּא עֲנִין יְחֻדָּא-
 7 עֵילָאָה, אַחְדוֹת ה' וּבִיטוּל הַעוֹלָמוֹת
 8 לְאִלּוּקוֹת בְּדִרְגָה נְעִלִית יְחֻד י"ה
 9 הַחִיבוּר וְהִיחָדוּ כְּפִי שֶׁהוּא בְּשִׁתִּי
 10 הָאוֹתִיּוֹת הַרְאִשׁוֹנוֹת שֶׁל שֵׁם הוֹי, יו"ד,
 11 ה"א, וּא"ו, ה"א שְׁבִפְסוּקִים³ שְׁמַע
 12 וְיִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹוִקֵינוּ ה' אֶחָד,
 13 ו"פְקוּדֵי הַמְּשַׁכְּן" הוּא עֲנִין
 14 יְחֻדָּא-תְּתָאָה, אַחְדוֹת ה' וּבִיטוּל
 15 הַעוֹלָמוֹת לְאִלּוּקוֹת בְּדִרְגָה תְּחוּנָה
 16 יְחֻד ו"ה הַחִיבוּר וְהִיחָדוּ כְּפִי
 17 שֶׁהוּא בְּאוֹתִיּוֹת וּא"ו, ה"א, בְּשִׁתִּי
 18 הָאוֹתִיּוֹת הַאֲחֵרוֹנוֹת שֶׁל שֵׁם הוֹי
 19 שְׁבִפְסוּקִים⁴ וְאֵהֲבֵת אֶת ה' אֱלֹוִקֶיךָ.
 20 שֶׁהוּא עֲנִין הָאֵהֲבָה שְׁנִמְשַׁכְּת
 21 מִהַשְּׁכָל וְהַטַּעַם וְכֵן הִיא בְּדִרְגָה
 22 נְמוּכָה כִּי הִיא מוֹגְבֵלֵת בְּהַתָּאם לְרַמַּת
 23 הַשְּׁכָל וְהַטַּעַם שְׁמַעוֹרֵר וְפוֹעַל אֶת
 24 הָאֵהֲבָה.
 25 אֶף הֵנָּה קוֹדֵם קְרִיאַת-שְׁמַע
 26 שֶׁהַתּוֹכֵן שֶׁלָּה הוּא שְׁנֵי הַעֲנִינִים
 27 הָאִמְרוּרִים שֶׁל "יְחֻדָּא עֵילָאָה" ו"יְחֻדָּא
 28 תְּתָאָה" תְּקִנּוּ אֲנָשִׁי כְּנִסְת
 29 הַגְּדוּלָּה שֶׁתִּיקְנוּ וְסִדְרוּ אֶת נוֹסַח
 30 הַתְּפִילָה פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, פְּרָקִים
 31 שֶׁל שֶׁבַח וְשִׁירָה לְקְדוּשׁ-בִּירוּךְ-הוּא
 32 (מִתּוֹךְ סֵפֶר תְּהִלִּים) שְׁזוּהוּ עֲנִין
 33 עַבְדַּת הַלְוִיִּם בְּשִׁירָה וְזִמְרָה
 34 בְּרְצוּא וְשׁוּב כּוֹ', כְּנִבּוּאָת
 35 יְחֻזְקָאֵל עַל מְרָאָה הַמְּרַכְּבָה הַעֲלִינָה
 36 נֹאמַר (יְחֻזְקָאֵל א, יד) "וְהַחִיּוֹת
 37 [הַמְּלֹאכִים הַנִּקְרָאִים "חִיּוֹת הַקּוֹדֵשׁ"]
 38 רְצוּא וְשׁוּב". וְהַמְשַׁמְעוֹת הַפְּנִימִית שֶׁל הַדְּבָרִים הִיא שֶׁמְצַד אֶחָד יֵשׁ בָּהֶם
 39 תְּשׁוּקָה וְרִצּוֹן לְהַתְּעַלּוֹת לְמַעַל (רְצוּא) וּמְצַד שְׁנֵי נִרְגַּשְׁת בָּהֶם הַכּוֹנוּנָה
 40 הָאֱלֹוִקִית לְרַדַּת וְלַהֲאִיר לְמַטָּה ("שׁוּב"), וְכֵן גַּם בַּעֲבוּרָת ה' שֶׁל כֹּל אֶחָד
 41 מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ שִׁילּוּב שֶׁל תְּשׁוּקָה לְדַבּוֹק בְּאִלּוּקוֹת עַד כְּלוֹת הַנֶּפֶשׁ (רְצוּא)
 42 וּמִלּוּי הַשְּׁלִיחוֹת הַמוֹטֵלֵת עַל הַנֶּשְׁמָה כְּפִי שֶׁהִיא לְמַטָּה בְּגוֹף גַּשְׁמִי וּבַעוֹלָם
 43 גַּשְׁמִי, וְהַתְּנוּעוֹת הַנִּפְשׁוּיֹת שֶׁל 'רְצוּא' ו'שׁוּב' בְּאוֹת לִידֵי בִיטוּי בְּפִסְקוּי דּוּמְרָה

בס"ד. שבת פרשת פקודי, ב' אדר-שני, ה'תשכ"ה (הנחה בלתי מוגה)

1 אֲלֵה פְקוּדֵי הַמְּשַׁכְּן מְשַׁכְּן הַעֲדַת אֲשֶׁר פָּקַד
 2 עַל-פִּי מֹשֶׁה עַבְדַּת הַלְוִיִּם בְּיַד אֵיתְמָר בֵּן
 3 אֶהֱרֵן הַכֹּהֵן¹. וּמִבְּאֵר בְּלִקוּטֵי תּוֹרָה², שְׁ"מְשַׁכְּן
 4 הַעֲדוּת" הוּא עֲנִין יְחֻדָּא-עֵילָאָה, יְחֻד י"ה
 5 שְׁבִפְסוּקִים³ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, ו"פְקוּדֵי הַמְּשַׁכְּן" הוּא
 6 עֲנִין יְחֻדָּא-תְּתָאָה, יְחֻד ו"ה שְׁבִפְסוּקִים⁴ וְאֵהֲבֵת,
 7 שֶׁהוּא עֲנִין הָאֵהֲבָה שְׁנִמְשַׁכְּת מִהַשְּׁכָל וְהַטַּעַם.
 8 אֶף הֵנָּה קוֹדֵם קְרִיאַת-שְׁמַע תְּקִנּוּ אֲנָשִׁי כְּנִסְת
 9 הַגְּדוּלָּה פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, שְׁזוּהוּ עֲנִין עַבְדַּת הַלְוִיִּם
 10 בְּשִׁירָה וְזִמְרָה בְּרְצוּא וְשׁוּב כּוֹ', שְׁזוּהִי הַהֲכָנָה
 11 לְרוֹמֵם הַנֶּפֶשׁ עַד שְׁתּוֹכֵל לִיְחָד הַיְחָדוֹ דְקָרִיאַת-
 12 שְׁמַע כּוֹ'. אָמְנָם, תְּכָלִית הַכּוֹנֵנָה הִיא לְהַמְשִׁיךְ
 13 רְצוּא וְשׁוּב הַנַּ"ל בְּבַחֲיִנַת כְּלִי, וְהֵינּוּ עַל-יְדֵי
 14 לִימוּד הַתּוֹרָה בְּבַחֲיִנַת בִּיטוּל, וְזוֹהוּ "בְּיַד
 15 אֵיתְמָר", מְלִשׁוֹן "אֵיתְמָר" הַנּוֹזֵכֵר בְּגִמְרָא תְּמִיד,
 16 שְׁפִירוּשׁוֹ שְׁמִמְלִיא אֵיתְמָר וְנִדְבָר כּוֹ', הֵינּוּ
 17 שְׁהִדְיָבוּר שֶׁל הָאָדָם הוּא בְּתְכָלִית הַבִּיטוּל עַד
 18 שְׂאִינוּ בָּא מְצַד עֲצֻמוֹ כְּלָל, אֲלֵא נִדְבָר בּוֹ דְבַר
 19 הֵינּוּ זֶה הַלְכָה⁵ מִמֶּלָא וּמֵאֱלֹוֹי. וְזוֹהוּ עֲנִין וְדִבְרָת
 20 בְּסֵם⁶ שְׁלֵאֲחֲרֵי וְאֵהֲבֵת גו'. וְעַל זֶה נֹאמַר "בְּיַד
 21 אֵיתְמָר בֵּן אֶהֱרֵן הַכֹּהֵן", כִּי פְּדוּעַ שְׁעֲנִינּוּ שֶׁל אֶהֱרֵן
 22 הַכֹּהֵן הוּא בְּחִינַת אֵהֲבָה רַבָּה, וְהוּא הַמְּמַשִּׁיךְ

שבת פרשת פקודי, ב' אדר-שני, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 סדר העבודה הזאת האמורה לעיל שתחילתה ב'רצוא ושוב' בפסוקי
2 דומרא, והמשכה ב'יחודא תתאה' ו'יחודא עילאה' בקריאת שמע, והביטוי
3 שלה בפועל הוא בלימוד התורה מתוך ביטול, כמבואר לעיל. ומסנים⁷ רבנו
4 הזקן במאמר הנזכר ב'לקוטי תורה' פרשת פקודי, ש'על-ידי בחינת
5 אהרן, שהוא ענין אהבה
6 רבה, נמשך הפח לאדם
7 לאתערוותא-דלתתא כו'⁸
8 התעוררות מלמטה, מצד האדם,
9 להתקרב לאלוקות.
10 (ב) ויש לקשר ענין זה של
11 נתינת כוח לאדם כדי שיבוא לידי
12 'אתערוותא דלתתא' עם הדרוש
13 מאמר חסידות ש'בהתחלת
14 ה'לקוטי תורה' על ספר
15 ש'מות⁸, דבור-המתחיל מאמר
16 הפותח בפסוק בפרשת בשלח "ראו"⁹
17 כי הוי' נתן לכם השבת".
18 דהנה ידוע בתורת החסידות
19 בענין החילוק ההבדל ש'בין
20 שתי המדרגות באהבה, שתי
21 הדרגות באהבת ה' הנקראות 'אהבת
22 עולם' ו'אהבה רבה'¹⁰,
23 ש'אהבת עולם', היא האהבה
24 לאלוקות ש'נלקחת נובעת
25 מהעולמות, הינו
26 מההתבוננות בחיות האלקית
27 ש'מחיה את העולמות כו'
28 וכאשר האדם מתבונן היטב שחיות כל
29 העולמות והמציאות האמיתית של כל
30 העולמות היא האלוקות, הרי הוא
31 מתעורר ברגש של אהבה ורצון
32 להתקרב לאלוקות, וכיון ש'העולם
33 הוא מוגבל, הרי למרות שהאדם
34 מתבונן בגדולת ה' שבעצם אינו
35 מוגבל, כיוון שההתבוננות היא באור
36 האלוקי כפי שהוא מצומצם להתלבש
37 בעולמות וכפי שגדולת ה' מובנת מתוך
38 העולמות גם האהבה לאלוקות
39 ש'באה מההתבוננות בעולם
40 היא אהבה מוגבלת בהתאם להתבוננות שגרמה את האהבה, שהיא
41 כאמור, התבוננות בחיות האלוקית של העולם המוגבל, מה-ש'אין-כן

1 הכח הזה להיות כל סדר העבודה הזאת.
2 ומסנים⁷, ש'על-ידי בחינת אהרן, שהוא ענין
3 אהבה רבה, נמשך הפח לאתערוותא-דלתתא כו'.
4 (ב) ויש לקשר ענין זה עם הדרוש ש'בהתחלת
5 ה'לקוטי תורה' על ספר ש'מות⁸,
6 דבור-המתחיל "ראו"⁹ כי הוי' נתן לכם השבת".
7 דהנה ידוע בענין החילוק ש'בין שתי המדרגות
8 באהבה, 'אהבת עולם' ו'אהבה רבה'¹⁰,
9 ש'אהבת עולם', היא האהבה ש'נלקחת
10 מהעולמות, הינו מההתבוננות בחיות האלקית
11 ש'מחיה את העולמות כו', וכיון ש'העולם הוא
12 מוגבל, הרי גם האהבה ש'באה מההתבוננות
13 בעולם היא אהבה מוגבלת, מה-ש'אין-כן
14 אהבה רבה' היא אהבה בלתי מוגבלת, כיון
15 ש'אינה באה על-ידי ההתבוננות בחיות האלקית
16 ש'מחיה את העולמות כו', אלא היא אהבה
17 ש'למעלה מטעם-ודעת, מצד עצם הנפש כו'.
18 וזהו גם החלוק ש'בין ימות החול ליום השבת¹¹.
19 דהנה, בימי החול העבודה היא בעניני העולם,
20 בשלושים ותשע המלאכות ד'הזורע והחורש
21 כו'¹², ש'עיקרם ותכליתם בשביל עשיית המ'שפן,
22 ומהם נשתלשלו מלאכות אלו בעובדין ד'חול,
23 אך לאחר ש'נשתלשלו מהן¹³, הרי עתה אינן
24 מלאכות המ'שפן, אלא עניני העולם, מ'לשון
25 העולם והסתרה¹⁴, ולכן צריך האדם לפעול
26 בעצמו ש'התעסקותו בעניני העולם תהיה באופן
27 ש'כל מעשי' יהיו לשם שמים"¹⁵ ו"בכל דרכיך
28 דעהו"¹⁶ (בהתאם לק' ש'עקר ותכלית מלאכות

(7 ח, ד. 8) ראה בשיחה שלפני המאמר (תורת מנחם - התוועדויות חמ"ב ע' 316), שסיום ספר שמות בלקו"ת הוא בבחי' "גמרה של תורה", ולכן "מתכפין התחלה להשלמה." (9 בשלח טז, כט. 10) ראה תו"א ויחי מז, א ואילך. ובכ"מ. 11) ראה תו"א ויקהל פז, ד. 12) שבת עג, א. 13) לשון התניא - רפ"ג. 14) ראה לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ. 15) אבות פ"ב מי"ב. 16) משלי ג, ו.

ביאור בדרך אפשר

1 ו"דרכיך" של האדם בעולם הזה הגשמי, אבל המטרה והכוונה שלהם היא
 2 "לשם שמים" וגם בהם עצמם האדם יודע ומכיר באלוקות (וגישה זו לעיסוק
 3 בענייני החולין היא **בְּהִתְאָם לְכֹף שְׁעָקֵר וּמְכַלִּית מְלֹאכּוֹת אֱלוֹ**
 4 **הִיא בְּשִׁבִיל עֲשִׂית הַמִּשְׁכָּן** כך שבעצם כל המלאכות הללו נועדו
 5 מלכתחילה בשביל ענייני קדושה),
 6 **וְעַד** כרי כך יהיה העיסוק בענייני
 7 העולם מלא וחדור בכוונה לשם שמים
 8 ובידיעה והכרה באלוקות **שְׁעַל-יְדֵי**
 9 **הַהֲתַבּוֹנָנוֹת פְּחִיּוֹת הָאֱלֹקִית**
 10 **שְׁמַחְתָּה אֶת הָעוֹלָם כּוֹי** שהרי
 11 העיסוק בענייני חולין בצורה כזו נובע
 12 מכך שהאדם מודע לעובדה שכל
 13 קיומו של העולם הוא מהחיות
 14 האלוקית שבו ומתבונן ומעמיק בדבר,
 15 **יָבֵא לְאֹהֲבַת ה', שְׁזָהוּ פְּחִיּוֹת**
 16 **'אֹהֲבַת עוֹלָם'**, אהבת ה' שבאה
 17 מתוך התבוננות בענייני העולם **כְּנִל**
 18 כמבואר לעיל לגבי ההבדל בין 'אהבת
 19 עולם' ר'אהבה רבה'.
 20 **מֵה-שְׂאִינ־פֶן בְּיוֹם הַשַּׁבָּת**
 21 **שְׁבוּ אֶסוּר לְהִתְעַסֵּק בְּעֵנְיָי**
 22 **הָעוֹלָם** ול"ט המלאכות האמורות
 23 אסורות **(וְעַד שְׁגַם הָעֵנְיָנִים**
 24 **הַגְּשָׁמִיִּים, אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה**
 25 **כוֹי**, עם היותם עניינים גשמיים
 26 ומעשים של הגוף הגשמי **הֵם לֹא**
 27 **רַק דְּבָרֵי חוֹל הַנְּעֻשִׂים לְשֵׁם שְׂמִים**
 28 שרק הכוונה שלהם היא לשם שמים,
 29 **אֲלֹא הֵם** האכילה והשתיה הגשמית
 30 **עֲצָמָם נְעֻשִׂים עֵנְיָן שֶׁל**
 31 **מִצְוָה, שְׂמַחְתָּה לְעִנְיָנוּ** את יום
 32 השבת **כְּעוֹנֵג אֲכִילָה**
 33 **וּשְׁתִּיָּה¹⁷**, **הִנֵּה גַם אֹהֲבַת ה'**
 34 שקשורה ביום השבת, לא נובעת מתוך
 35 התבוננות שקשורה בעולם המעלים על
 36 האור האלוקי אלא היא אהבת ה'
 37 **בְּאֹפֶן שְׁלֹמְעָלָה לְגַמְרֵי**
 38 **מִמְצִיאוֹת הָעוֹלָם** שהיא מציאות
 39 מוגבלת, **וְלִכֵּן הִיא לְמַעְלָה**
 40 **מִמְדִּידָה וְהַגְּבִלָה**, בלי גבול, **שְׁזָהוּ פְּחִיּוֹת 'אֹהֲבַת רַבָּה'** כמבואר
 41 לעיל.
 42 **וְעַל זֶה** על העבודה הרוחנית הנעלית של יום השבת, המביאה את האדם
 43 לאהבת ה' בלתי מוגבלת **נֶאֱמַר "רְאוּ כִי הִוְי' נִתֵּן לְכֶם הַשַּׁבָּת"**,

ביאור בדרך אפשר

44 **"רְאוּ" דִּיקָא**, הכתוב מרייק ואומר לשון של ראייה **הִינּוּ שְׁזָהוּ עֵנְיָן**
 45 **שְׁנִרְאָה בְּגִלּוּי** בתוך מציאות העולם, **וּכְפִי שְׁהִיוּ רוֹאִים** גילוי
 46 אלוקות **כְּמִוְחַשׁ בְּנוֹגֵעַ לְמֶן** המזון שירד מן השמים במדבר, **כְּהַמְשִׁיךְ**
 47 **הַכְּתוּב⁹** הזה המתחיל ב"ראו כי ה' נתן לכם את השבת", **עַל פֶּן הוּא**
 48 **נוֹתֵן לְכֶם בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי לַחֵם**
 49 **יוֹמֵיכֶם, עוֹמֵר כְּפּוֹל¹⁸**, מידה
 50 כפולה של מן (שירד בכמות של
 51 'עומר' לנפש בכל יום), אחד למזון יום
 52 השישי ואחד למזון יום השבת **וְכֵן**
 53 **רוֹאִים כְּמִוְחַשׁ** אפילו כעת **שְׁכַל**
 54 **עֵנְיָי הַשַּׁבָּת הֵם בְּאֹפֶן שֶׁל**
 55 **הוֹסְפָה וְעִילּוּי כּוֹי** יחסית לימות
 56 החול, **כְּמוֹ בְּאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה**,
 57 שביום השבת אוכלים ושותים **כְּשֹׁר**
 58 **שְׂמֵן וְיֵינִן מְבוּשָׁם¹⁹**, דבר שלא
 59 רגיל בימות החול, **וּמִזְזָה** מכך
 60 שאפילו העניינים הגשמיים בשבת
 61 נעלים ומשובחים יותר מאלה של ימות
 62 החול **מוֹכֵן גַּם בְּנוֹגֵעַ לְעֵנְיָן**
 63 **ה'אֹהֲבַת רַבָּה' שְׁבִיוֹם הַשַּׁבָּת**
 64 שהיא בלי גבול ונעלית לאין שיעור
 65 מאהבת ה' בימות החול שהיא אהבה
 66 מוגבלת.
 67 **וְעוֹד זֹאת, דְּכִינֵן ש"הוֹי' נִתֵּן**
 68 **לְכֶם הַשַּׁבָּת"**, **הִינּוּ, שְׁזָהוּ**
 69 **הַעִלּוּי, הִיתְרוֹן וְהוֹסַפְתָּ הַמִּיּוֹחֲדִים**
 70 **שִׁישׁ בְּעַבְדוֹת ה' בְּיוֹם הַשַּׁבָּת עֵנְיָן**
 71 **שְׁתַּתֵּן מְלֻמְעָלָה** ולא מותנה בכוחו
 72 ויכולתו ובמעמדו ומצבו הרוחני של
 73 האדם עצמו, **אֲזִי אֵי-אִפְשָׁר**
 74 **לְטַעוֹן** האדם לא יכול לטפור את
 75 עצמו מכך בנימוק **שְׂאִינוּ שְׁפִיף**
 76 **לְזָה כּוֹי** ומדובר בעניין שלמעלה
 77 מהדרגה שלו **(עַר הָאֵלֶּט נִיט**
 78 **דְּעַרְבִי** הוא לא 'אוחז' בוה, כלומר
 79 לא הניע לדרגה הזו), **כִּי בְּעֵנְיָן**
 80 **שְׁתַּתֵּן מְלֻמְעָלָה** ואינו תלוי באדם
 81 למטה **לֹא נוֹגֵעַ** לא חשוב ולא קובע
 82 **הַמַּעֲמָד וּמַצְבֵּי שֶׁל הַתַּחְתּוֹן**
 83 והדבר יורד ונמשך גם למי שנמצא במעמד ומצב רוחני יורד, **וְכִידוּע²⁰**
 84 בתורת החסידות **הַמְשַׁל בְּנוֹגֵעַ לְחַבּוּר עֲלִיוֹן וְתַחְתּוֹן, שְׂכַאֲשֶׁר**
 85 **הַחַבּוּר בֵּינֵיהֶם הוּא בְּאֹפֶן שְׁהַעֲלִיּוֹן יוֹרֵד אֶל**
 86 **לֹא נוֹגֵעַ מַעֲמָדוֹ וּמַצְבּוֹ שֶׁל הַתַּחְתּוֹן** ובאמצעות הירידה של

(17) ראה ש"וע אדה"ז או"ח רסרמ"ב. 18) מדרש תהלים צב - הובא ונתבאר בלקו"ת שם (ר"פ בשלח). 19) ראה רמב"ם הלי' שבת פ"ל ה"ז. 20) ראה סה"מ תרמ"ג ע' קלג. תרנ"ד ע' רב. תרס"ג ע' רנ. אעת"ר ע' רכה. ועוד.

שבת פרשת פקודי, ב' אדר-שני, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 העליון אליו, יכול התחתון להתחבר אל העליון גם אם כעת התחתון הוא
 2 במצב נחות ויורד, דְּכִינּוֹן שֶׁהַחֲבוּר בָּא מֵצַד הָעֲלִיּוֹן ולא נדרשת
 3 פעולה מצידו של התחתון, הָרִי מִי מַעֲכָב בְּיָדוֹ ביד העליון לעשות מה
 4 שירצה (וכמבואר בספר המאמרים ת"ג ל'אדמו"ר הרשב"ב נ"ע: "... בבחינה
 5 הנמשכת מלמעלה למטה אין שום
 6 מניעה ועיכוב כלל הגם כי לא נודרך 1
 7 עדיין. וכמו שני בני אדם אחד עומד 2
 8 בהר והשני בשיפולי ההר שיש ב' 3
 9 אופנים ביחודם או ההתחתון יעלה 4
 10 למעלה או שהעליון ירד למטה. והנה 5
 11 בעליית התחתון למעלה יש כמה 6
 12 עיכובים עד שיעלה בראש ההר, אמנם 7
 13 כירידת העליון למטה לא יש שום 8
 14 עיכוב כלל..."), וכמו שכתוב 21
 15 לגבי הקדוש-ברוך-הוא מִי יֹאמֶר 9
 16 לָךְ מַה תַּעֲשֶׂה גו'.
 17 (ג) וְהָיָה כְּשֵׁם שֶׁנִּתְבָּאָר בְּלִקוּטֵי תוֹרָה' סוֹף
 18 בְּלִקוּטֵי תוֹרָה' סוֹף פֶּרֶשֶׁת
 19 פְּקוּדֵי בְּנוֹגַע לְאַהֲבָה רַבָּה',
 20 בחינתו של אהרן הכהן, כמבואר לעיל,
 21 שְׁמִיָּה נִמְשָׁף הַכַּח
 22 לְאַתְעָרוּת־דִּלְתָמָא כו',
 23 התעוררות מלמטה, מצד האדם, פֶּן
 24 הוּא גַם בְּעִנְיַן הַשְּׁבֵת, שְׂאָף
 25 שֶׁגִּדְלָה מַעֲלָתוֹ של השבת של השבת
 26 בְּיֹתֵר, וְכַנ"ל שֶׁמִּדְרַגַּת
 27 הָאֲהָבָה דְּשֵׁבֶת הִיא אֲהָבָה
 28 רַבָּה', שעניינה הוא אהבת ה' בלי
 29 גבול, הִנֵּה הָעֵקֶר וְהַתְּקִלִּית של
 30 ההשפעה הבאה מלמעלה הוא
 31 הַנְּתִיבֵת כַּח' שהאדם מקבל
 32 מההשפעה הזו לְאַתְעָרוּת־
 33 דִּלְתָמָא בְּעֹבְדָה שֶׁל יְמוֹת
 34 הַחֹל שֶׁלְאַחֲרֵי הַשְּׁבֵת כאשר
 35 אין הגילוי וה'נתינת כוח' מלמעלה
 36 שקיימים ביום השבת.
 37 וְהַעֲנִין בְּנֵה, דְּלִכְאוּרָה הִיא
 38 מקום לחשוב, הִנֵּה בְּשִׁלְמָא הדבר
 39 היה מובן ומתקבל, שְׁבִימֵי הַחֹל
 40 צְרִיכִים לְחֻשׁוֹב וְלִהְתְּכַוֵּן לְיוֹם הַשְּׁבֵת, כדי שבכואו השבת יוכלו
 41 ולקלוט את הגילוי ואת הקדושה המיוחדים המאירים בשבת וּכְמֵאָמֵר
 42 רְבוּתֵינוּ וְלִ"ל 22 אפילו לגבי צרכי השבת כפשוטם מִי שֶׁטָּרַח בְּעָרֵב
 43 שֵׁבֶת יֹאכֵל בְּשֵׁבֶת, אֲבָל כְּאֲשֶׁר מְגִיעִים כְּכֹר לְהַעֲלִיף דְּיוֹם

הַשְּׁבֵת, וכבר התעללו למצב הרוחני הנעלה של יום השבת הָרִי זֶה
 מַעֲמָד וּמַצָּב שֶׁלְמַעֲלָה לְגַמְרֵי מְשִׁיכּוֹת לִימֵי הַחֹל ומה עניין
 ההשפעה ונתינת הכוח מהשבת לימי החול, והרי לכאורה בשבת אין לאדם
 כל קשר עם ימות החול. ובפֶּרֶט על הקשר בין השבת והחול גדלה
 עוד יותר עַל-פִּי מַה שֶׁכָּתוּב
 בפסוק זה המדבר על אי ירדת המן
 בשבת "כִּי הָיוּ נִתְּנָן לְכֶם
 הַשְּׁבֵת", הָיוּ דִּיקָא, ושם הו"י
 (השם הקדוש המורכב מארבעת
 האותיות יו"ד, ה"א, ו"ו, ה"א)
 שְׁהוּא לְמַעֲלָה מְשִׁים אֱלֹקִים
 שְׁשִׁיף לְכְרִיאַת הָעוֹלָם
 וכמבואר בקבלה וחסידות ששם
 אלוקים הוא מידת הצמצום וההעלם
 ובו הקדוש-ברוך-הוא צמצם והעלים
 את אורו הבלי-גבול לברוא עולם
 מוגבל, כְּפִי שֶׁמְצִינֵי שְׁשִׁלְשִׁים
 וּשְׁתֵּים פְּעֻמִּים נֶאֱמָר
 "אֱלֹקִים" בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית²³, וְאֶפִּילוֹ בְּגִמְרָה
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית כאשר מלאכת
 הבריאה נשלמה והכתוב מזכיר גם את
 שם הו"י, מידת האור והגילוי, בכל זאת
 נֶאֱמָר²⁴ בְּיוֹם עֲשׂוֹת הָיוּ
 אֱלֹקִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם ושוב נזכר
 שם אלוקים בקשר לבריאה, וְאֵילוֹ
 לגבי השבת כָּאֵן נֶאֱמָר "כִּי הָיוּ
 נִתְּנָן לְכֶם הַשְּׁבֵת", הָיוּ בְּלִבְד
 ואם כן יש כאן הדגשה נוספת על
 מעלת השבת ביחס לימי החול וגוברת
 התמימה מדוע בזמן נעלה כל כך, יש
 נתינת כוח לעבודת ה' בימי החול.
 וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף בְּדִיוֹק לְשׁוֹן
 הַקְּתוּב "כִּי הָיוּ נִתְּנָן לְכֶם
 הַשְּׁבֵת", "נִתְּנָן" דִּיקָא, הכתוב
 מדייק ואומר "נִתְּנָן" שהוא לְשׁוֹן
 מִתְּנָה, עַל-פִּי הַמְּבֹאֵר בְּמִקּוֹם
 אַחֵר²⁵ בתורת החסידות שִׁישׁ
 שֶׁל מִדְרַגּוֹת בְּעִנְיַן הַשְּׁבֵת,
 באופן שבה ניתנה השבת לבני ישראל. מִדְרַגָּה רֵאשׁוֹנָה, שְׁבִימֵי
 עַל-יְדֵי עֲבוּדָה וַיְגִיעָה מצד האדם בימות החול שעושה אותו כלי ראוי
 לקליטת אור השבת, כְּמֵאָמֵר רְבוּתֵינוּ וְלִ"ל²² מִי שֶׁטָּרַח בְּעָרֵב
 שֵׁבֶת יֹאכֵל בְּשֵׁבֶת, היינו שימי החול הם ימי הכנה לשבת, וְעַל זֶה

(21) ע"פ קהלת ח, ד. (22) ע"ז א, (23) זוהר חדש צד, ד. צו, ב. קיב, ג. (24) בראשית ב, ד. (25) סה"מ עטר"ת ע' תז ואילך. הש"ת ע' 81 ואילך.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 נֹאמְרוּ 26 וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֹט לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁבֹט
 2 כלומר שיום השבת נעשה נופעל על ידי עבודתם של ישראל.
 3 מְדַרְגָּה שְׁנֵינָה, הוּא עֲנִין דְּשֵׁבֹט מִקְדָּשָׁא וְקִימָא 27 כרבי
 4 חכמינו ז"ל שבעוד שהחגים והמועדים נקבעים על ידי בני ישראל שהרי בית
 5 הדין של מטה קובע מתי יחול ראש-
 6 חודש ולפי זה חלים החגים והמועדים,
 7 הרי יום השבת קדוש ועומד מצד עצמו
 8 מאז ששת ימי בראשית, והמשמעות
 9 הפנימית של הדברים היא שהדרגה
 10 השנייה בעניין השבת היא דרגה שלא
 11 תלויה בעבודת האדם.
 12 וּמְדַרְגָּה שְׁלִישִׁית הוּא עֲנִין
 13 הַמִּתְנַה שְׁבֹשֶׁשֶׁת, כְּמֹאמְרוּ
 14 רְבוּתֵינוּ ז"ל 28 שהקדוש-ברוך-
 15 הוא אומר מִתְנַה אַחַת יֵשׁ לִי
 16 בְּבֵית גִּנְזִי, וְשֵׁבֹט שְׁמָה, הֵינּוּ
 17 השבת כפי שהיא באה בתור מתנה
 18 מלמעלה.
 19 וּבְכֻלָּלוֹת הֵנָּה שְׁלֹשׁ מְדַרְגוֹת
 20 אֵלוֹ הֵם שְׁלֹשָׁה הַזְּמַנִּים שֶׁל
 21 השבת עצמה, דְּלִיל שֶׁבֶת, יוֹם
 22 הַשְּׁבֹט, וְרַעְוָא דְרַעְוִין 29 זמן
 23 תפילת המנחה של יום השבת שהוא
 24 זמן נעלה במיוחד ונקרא בוהר "רעוא
 25 דרעוין", רצון הרצונות. וּמִצַּד גוּדְל
 26 מַעְלַת הַשְּׁבֹט, וּבְפָרְט קְרוֹב
 27 לְסִימוּ, בְּזִמְן רַעְוָא דְרַעְוִין
 28 שזוהו הזמן הנעלה ביותר בשבת
 29 עצמה, וְכַמְבָּאָר בְּהַמְשָׁךְ
 30 תַּרְסִין 30 גוּדְל מַעְלַת הַזְּמַן
 31 דְרַעְוָא דְרַעְוִין (כללות העניין הוא
 32 שלכל בחינה בסדר ההשתלשלות קדם
 33 רצון להתהוות בחינה זו (בחינת כתר).
 34 ובראשית כל ההשתלשלות יש רצון
 35 כללי (כתר כללי, הנקרא "אדם
 36 קדמון") שהוא הרצון לכל הרצונות
 37 וכל הבחינות כלולות בו בהשוואה
 38 אחת), שְׁהוּא מַעֲיִן הַמְדַרְגָּה הַיּוֹתֵר נְעִלִית
 39 האלוקות בעולם דְּלַעֲתִיד-לְבֹא, שְׁעֻלָּה אֲמָרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל 31
 40 שְׁהַעוֹלָם הָפָא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתַּיָּה כּוּ', הָרִי מוֹכֵן
 41 שְׁזָהוּ בְּאֵין-עֲרוּף לְגַמְרִי לֵאלֹא כִּל יַחַס וְהוּשׁוּאָה לְגַבֵּי מוֹת הַחֹל.

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן, למרות כל המעלות האמורות של השבת שבכולן מודגש
 כיצד השבת נעלית מאד מימות החול, ולכאורה יש מקום להתפלא מדוע
 בכלל העבודה הרוחנית של שבת היא הנותנת כוח לעבודה של ימות החול,
 בכל זאת, לאמתו של דבר הנה העקר והתכלית דיום השבת עם
 כל מעלתה וריחוק הערך שלה מימות
 החול הוא ה'נתינת פח' שהשבת
 נותנת לאתערותא-דלתתא
 בעבודת ימות החול שלאחר
 השבת, שְׁזָהוּ הטעם הפנימי על
 מה שאומרים במוצאי
 שבת 32 (מיד לאחרי העילוי
 דרעוא דרעוין שהוא בשעת
 המנחה, קרוב לצאת השבת) לפי
 נוסחאות רבות, את הפיוט אל תירא
 עבדי יעקב 33, כי 34 בשבת
 אנו בבחינת ישראל השם של
 עם ישראל המורה על גדולה וחשיבות,
 כפי שהיהודי הוא במצב רוחני נעלה,
 שאין צריך לבחינת עבודה
 ויגיעה לברר בורים כו' לבוא
 במגע קרוב עם ענייני העולם הגשמי
 ולעסוק בהפרדת הטוב מהרע והעלאתו
 לקדושה, וְאָנוּ בשבת אֲזַ בְּבַחֲנֵינָא
 בְּנִים לְמָקוֹם 35, קרובים אל
 הקדוש-ברוך-הוא כבנים לאביהם,
 וְאַחֲרֵי-כֵן בְּמוֹצָאֵי שֶׁבֶת,
 שְׁצִירָךְ לְחִזּוֹר וְלִירֵד לְהִיֹּת
 בְּבַחֲנֵינָא "יעקב עבדי" יעקב
 מורה על דרגה נמוכה בבני ישראל
 ביחס לדרגת ישראל והיא בחינת
 'עבד' שלמטה מבחינת 'בן', בְּכָל
 שְׁשֵׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה לְבָרֵךְ
 בְּרִיָּאָה-יְצִירָה-
 עֲשֵׂיָה כּוּ' שלושת העולמות
 הרוחניים שלמטה מעולם האצילות
 ויש בהם גדרי מציאות של 'עבדים'
 והמעבר הזה מישראל ל'יעקב' ומ'בן'
 לעבד' הוא ירידה גדולה שעלולה לגרום לאדם חששות ופחדים איך יעלה
 בידו להתמודד עם הירידה הזו, לְכֵן אֲמָרִים אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב
 כּוּ' מְלִירֵד שָׁם לַמַּצֵּב הִירוּד כִּפִּי שְׁהוּא בְּמוֹצָאֵי הַשְּׁבֶת, וּבְזָה נּוֹתְנִים
 לאדם פַּח וְעוֹז כּוּ' לעבוד את עבודת ה' כראוי בימות החול.

(26 תשא לא, טז. 27 ביצה יז, א. 28 שבת י, ב. 29 זהו ח"ב פח, סע"ב. ח"ג (אד"ר) קכט, א. 30 ע' תקמה. 31 ברכות יז, א. 32 ראה גם ד"ה בראשית ברא דמוצאי ש"ק פ' בראשית תשל"ח (תורת מנחם - ספר המאמרים תשרי ע' רלט) הערה 24. 33 ישע"י מד, ב. ירמ"י ל, י. ועוד. 34 ראה לקו"ת בלק עב, ב. 35 אבות פ"ג מ"ד.

שבת פרשת פקודי, ב' אדר-שני, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 (ד) וּמִזֶּה מַפְרֶשֶׁת פְּקוּדֵי הַחֻתּוּמָּת אֶת חֹמֶשׁ שְׁמוֹת, עִם תּוֹכְנָה הַפְּנִימִי
 2 הַמְּבוּאָר לְעֵיל, בְּאִים לְוִיקְרָא אֶל מֹשֶׁה גו' 36, הַפְּסוּק הַפּוֹתַח אֶת
 3 פְּרֶשֶׁת וְחֹמֶשׁ וִיקְרָא, "וִיקְרָא"
 4 לְשׁוֹן חֻבָּה 37 המורה על חיבה
 5 וְקִיּוּב מִצַּד הַקְּרוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבִנֵי
 6 יִשְׂרָאֵל בְּדוֹגְמַת עֵינָיִן הַשַּׁבַּת שֶׁהוּא
 7 מִתְּנָה מֵהַקְּרוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבִנֵי
 8 יִשְׂרָאֵל, כַּמְּבוּאָר לְעֵיל, וּבְאֶלְף
 9 זְעִירָא הַאֵל-ף שְׁבִמִילָה "וִיקְרָא"
 10 כְּתוּבָה בְּתוֹרָה כְּאוֹת קֶטְנָה (וְלֹא)
 11 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּדִבְרֵי-הַיָּמִים 38 בְּתַחֲלִיתוֹ "אָדָם" בְּאֶלְף רַבְתִּי
 12 אוֹת אֵל-ף גְּדוּלָּה הַמְּכַבֵּטָא אֶת הַדְּגִשׁ הַמְּצִיאוֹת) 39, וְכִידּוּעַ הַסְּפּוּר 40
 13 שְׁהֶצְמַח צְדָקָה שְׂאֵל אֶצֶל
 14 זְקֵנוֹ סְבוּ, אֲבִי אֲמוֹ רַבְּנּוֹ הִזְקֵנוּ,
 15 מְדִיעַ נֹאמֵר "וִיקְרָא"
 16 בְּאֶלְף זְעִירָא, וְהַשִּׁיב לוֹ
 17 רַבְּנּוֹ הִזְקֵנוּ שְׂזָהוּ בְּגִלְל
 18 עֲנֻתְנוֹתָיו שֶׁל מֹשֶׁה כו' 41 עֵינָי
 19 הַבִּיטוּל לְאַלְקוּת וַיִּצְיֵאָה מִגְּדִירֵי
 20 הַמְּצִיאוֹת הָאִישִׁית.

(36) ר"פ ויקרא. (37) פירש"י עה"פ. (38) בתחלתו. (39) ראה לקו"ת ר"פ ויקרא. (40) סה"ש קיץ היש"ת ע' 68. וראה לקו"ש ח"ז בתחלתו. (41) חסר המשך וקישור הדברים, וסיום המאמר (המו"ל).

המשך ביאור למס' חגיגה ליום חמישי עמ' א

1 שחשש לאיבתו, ומטעם זה גם לא החמירו שלא לקבל ממנו
 2 עדות, אולם חכמים חלקו עליו וסברו שאין מקבלים ממנו עדות.
 3 הגמרא מקשה שמתעם אחר יש לאסור להטביל כלי בתוך כלי גם
 4 לתרומה: וְיִהְיֶה לְשֵׁאלָהּ - נחשוש שחבר ישאל כלי מעם הארץ,
 5 ואם נטביל אנו כלי בתוך כלי אף עם הארץ יעשה כן ולא יזהר
 6 לטבול כדין, ונמצא שחבר משתמש בכלי שלא נטבל כדין, ומשום
 7 כך יש לאסור להטביל כלי בתוך כלי גם לתרומה.
 8 והראיה שחברים שואלים מעמי הארץ, דְתַנֵּן בַּמִּשְׁנָה (עדות פ"א
 9 מ"ד), כְּלֵי חָרָס - המוקף צמיד פתיל, דהיינו שכיסויו צמוד על פיו
 10 יפה, הנמצא באוהל המת, מְצִיל עַל הַכֵּל - את כל הטהרות
 11 הנמצאים בתוכו שלא יטמאו באהל המת, דְבָרֵי בֵּית הַלֵּל. בֵּית
 12 שְׂמָאֵי אוֹמְרִים, מדרבנן כלי חרס זה אינו מְצִיל מִלְּקַבֵּל טוּמְאָה אֵלָּא
 13 עַל אוֹבְדִים וְעַל הַמְּשָׁקִים וְעַל כְּלֵי חָרָס הַנִּמְצָאִים בְּתוֹכּוֹ, שְׂכַל אֵלוֹ

14 אין להם טהרה במקוה, ולא על שאר כלים שיש להם טהרה
 15 במקוה.
 16 המשנה מביאה דין ודברים בין בית שמאי לבית הלל בענין
 17 מחלוקתם: אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הַלֵּל לְבֵית שְׂמָאֵי, מִפְּנֵי מָה אוֹמְרִים אַתֶּם
 18 שְׂכַלֵי חֶרֶס אֵינּוּ מְצִיל גַּם עַל שְׂאֵר הַכֵּלִים, וְהִרִי מִן הַתּוֹרָה מְצִיל
 19 עַל הַכֵּל. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שְׂמָאֵי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְטַמֵּא מִתַּחֲלִילתוֹ קוֹדֵם
 20 שֶׁהֵנִיחוּ בְּפִי הָאֲרוּבָה עַל גְּבֵי עַם הָאָרֶץ - מפני שנגע בו עם הארץ,
 21 שעם הארץ דינו כוב ומטמא כלים בנגיעתו, וְאֵין כְּלֵי טָמֵא הוֹצִיָּן.
 22 אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הַלֵּל, וְהִלֵּא מִיְהִרְתָּם אוֹבְדֵי וּמְשַׁקֵּן שְׂבִתוֹכוֹ - בתוך
 23 כלי חרס המוקף צמיד פתיל, אף שהוא טמא במגע עם הארץ,
 24 ומדוע את הכלים שיש להם טהרה במקוה לא טיהרתם. אָמְרוּ לָהֶם
 25 בֵּית שְׂמָאֵי, כְּשִׁמְהֵרְנוּ אוֹבְדֵי וּמְשַׁקֵּן שְׂבִתוֹכוֹ,

המשך ביאור למס' חגיגה ליום חמישי עמ' ב

1 ברייתא בענין אחריים ותוך בקודש: תִּנּוּ רַב בִּיבִי קָמִיָּה [לפניו]
 2 דְרַב נַחֲמָן, כֵּל תְּהִלִּים שֶׁל קוֹדֶשׁ אֵין לָהֶם דִּין אַחֲרֵיהֶם וְתוֹ, כְּלוּמַר
 3 שֶׁאִם נִטְמְאוּ אַחֲרֵיהֶם נִטְמָא גַּם תוֹכָם, וְהֵינּוּ אֶחָד קְדָשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ
 4 - קְדָשִׁים שְׂנֵאבְכִלִים בְּמִקְדָּשׁ, וְאֶחָד קְדָשֵׁי הַגְּבוּל - קְדָשִׁים הַנֵּאבְכִלִים
 5 בְּכָל גְּבוּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֶף מְחוּץ לְמִקְדָּשׁ וְלִירוּשָׁלַיִם. אָמַר לֵיהִ רַב
 6 נַחֲמָן, קְדָשֵׁי הַגְּבוּל שֶׁשְׁנֵית מֵאֵי נִינְהוּ - מֵהַם, שְׂמָא כּוּוּנְתָן
 7 לְתִרְוּמָה הַנֵּאבְכִלִת בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִם כֵּן קֵשָׁה, וְהִתְנֵן - והרי
 8 שֵׁינּוּ בַּמִּשְׁנָה, אַחֲרֵיהֶם וְתוֹךְ וּבֵית הַצִּבְיָהּ לְתִרְוּמָה, כְּלוּמַר
 9 שֶׁלְּגַבֵּי תְּרוּמָה אִם נִטְמְאוּ אַחֲרֵיהֶם לֹא נִטְמָא תוֹכָם. אֵלָּא דְלָמָּא -
 10 שְׂמָא כּוּוּנְתָן לְחֻלּוּיִן שְׁנַעְשׂוּ עַל מַתְרַת הַקְּוֹדֶשׁ הַנֵּאבְכִלִים בְּכָל גְּבוּל
 11 אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל קְאָמְרִה, שְׁבָהָם אֶף אִם נִטְמְאוּ אַחֲרֵיהֶם נִטְמָא תוֹכָם.
 12 וּבִכֵּן אִדְבַּרְתָּן מִלְּתָּא - הַזְכַּרְתָּ דְבַר דְאָמַר רַבָּה בַּר אֲבִינָה, אַחַת
 13 עֲשָׂרָה מְעֻלוֹת לְקוֹדֶשׁ יֵתֵר עַל הַתְּרוּמָה שְׁנֵי בָּאֵן בַּמִּשְׁנָה, שֶׁשֶּׁ

14 מעלות ראשונות, נאמרו בין לקודש בין לחולין שנעשו על טהרת
 15 הקודש, וחמש אחרונות נאמרו רק לקודש, אֲכַל לֹא לְחֻלּוּיִן שְׁנַעְשׂוּ
 16 עַל טְהָרַת הַקְּוֹדֶשׁ. והמעלה של אחריים ותוך נשנית בין שש
 17 המעלות הראשונות, וגם מדבריו משמע שנוגעת גם בחולין
 18 שנעשו על טהרת הקודש.
 19 שנינו במשנה: הַנּוֹשֵׂא אֶת הַמְּדָרְס, נוֹשֵׂא אֶת הַתְּרוּמָה אֲכַל לֹא אֶת
 20 הַקְּוֹדֶשׁ.
 21 שואלת הגמרא: אֵת הַקְּוֹדֶשׁ מֵאֵי טַעְמָא לֹא - מדוע אינו נושא
 22 כשנושא את המדרס, הרי יכול לישא אותו באופן שאינו מטמאו.
 23 משיבה הגמרא: גִּזְרוּ חֲכָמִים כֵּךְ מְשׁוּם מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּת. דְאָמַר רַב
 24 יְהוּדָה אָמַר שְׂמוּאֵל, מַעֲשֵׂה בְּאֶחָד שְׂהִיָּת מְעַבְרֵי הַבַּיִת שֶׁל יוֹן קוֹדֶשׁ
 25 כְּגוֹן יוֹן נִסְכִּים מְפִקִים לְמִקְוֵם,